

Zbierka cirkevnoprávných predpisov

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Ročník 32

7. októbra 2025

Čiastka 5/2025

OBSAH:

13/2025

Organizačný poriadok GBÚ ECAV na Slovensku

14/2025

Stanovisko Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku č. OS-GS-1/2025

15/2025

Stanovisko Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku č. OS-GS-2/2025

13/2025

**Organizačný poriadok Generálneho biskupského úradu
Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku**

§ 1

Organizačný poriadok Generálneho biskupského úradu Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku podrobne upravuje postavenie cirkevných predstaviteľov, zamestnancov, príležitostných a pomocných pracovníkov a organizačnú štruktúru úradu.

§ 2

Generálny biskupský úrad je výkonným zariadením ústredných orgánov cirkvi, a to synody, generálneho presbyterstva, predsedníctva cirkvi a zboru biskupov. Okrem iného vykonáva aj zamestnaneckú agendu pracovníkov ECAV a zabezpečuje metodickú a dohliadajúcu činnosť na nižších organizačných jednotkách cirkvi.

§ 3

Generálny biskupský úrad zabezpečuje svoju pôsobnosť prostredníctvom:

- a) volených cirkevných predstaviteľov a funkcionárov
- b) zamestnancov
- c) príležitostných a pomocných pracovníkov

§ 4

- 1) Postavenie predsedníctva cirkvi upravuje čl. 32 Ústavy Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.
- 2) Postavenie generálneho biskupa upravuje čl. 44 Ústavy Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.
- 3) Postavenie generálneho dozorcú upravuje čl. 49 Ústavy Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.
- 4) Osobné, pracovné a platové pomery zamestnancov Generálneho biskupského úradu upravujú platné štátne a cirkevné predpisy.
- 5) Pracovné pomery pomocných a príležitostných pracovníkov upravujú platné štátne a cirkevné predpisy.

§ 5

Práva synody, generálneho presbyterstva, predsedníctva cirkvi, jeho členov a zboru biskupov nie sú týmto organizačným poriadkom dotknuté.

§ 6

- 1) Za vedenie GBÚ je zodpovedné predsedníctvo cirkvi v zmysle ustanovenia § 4 bod 2 a 3 ústredným orgánom cirkvi (synoda, generálne presbyterstvo a zbor biskupov).
- 2) Riaditeľ GBÚ zodpovedá predsedníctvu cirkvi za plnenie úloh GBÚ. Počas neprítomnosti menuje svojho zástupcu.

- 3) Pracovníci GBÚ zodpovedajú za plnenie svojich úloh riaditeľovi podľa svojej pracovnej náplne.

§ 7

- 1) Podľa čl. 32 CÚ generálny biskup a generálny dozorca spoločne podpisujú všetky listiny zaväzujúce cirkev. V ich neprítomnosti ich zastupujú volení zástupcovia. Ostatné listy, rozhodnutia, uznesenia orgánov a podobne, podpisujú členovia predsedníctva alebo riaditeľ GBÚ alebo zodpovední pracovníci GBÚ – v rozsahu svojej pracovnej náplne alebo na základe poverenia predsedníctvom.
- 2) Podpisový vzor pre styk s peňažným ústavom musí byť upravený tak, že jeden z podpisujúcich musí byť vždy niektorý z členov predsedníctva cirkvi. V elektronickom bankovníctve musí byť autorizovanie platieb upravené tak, aby bol jeden z podpisujúcich niektorý z členov predsedníctva a druhý podpisujúci riaditeľ GBÚ. Ak technické možnosti peňažného ústavu neumožňujú dvoch podpisujúcich, platby autorizuje niektorý z členov predsedníctva alebo riaditeľ GBÚ.

§ 8

Štruktúra generálneho biskupského úradu

predsedníctvo ECAV

generálny biskup
generálna dozorkyňa

riaditeľ GBÚ

kancelária predsedníctva ECAV

- osobný tajomník generálneho biskupa
- tajomník Synody a GP
- tajomník pre médiá
- tajomník pre zahraničie AJ
- tajomník pre zahraničie NJ
- projektový manažér

technicko-prevádzkové oddelenie

- technik IT, EIS
- THP
- upratovanie

edukačno-misijné centrum ECAV

- vedúci EMC
- koordinátor vzdelávacích aktivít
- koordinátor misijných aktivít
- koordinátor digitálnych aktivít
- tajomník EMC

oddelenie správy majetku a investícií

- správca majetku, THP
- správca majetku, THP
- správca majetku, ekonóm

finančno-personálne oddelenie

- hlavný ekonóm
- odborný ekonóm – financie, účtovníctvo
- odborný ekonóm – personalista
- odborný ekonóm – mzdy
- odborný ekonóm – mzdy

centrum histórie ECAV

- vedúci ÚA ECAV a CH ECAV
- knihovník
- archivár, kurátor
- archivár, kurátor

§ 9

Organizačná schéma generálneho biskupského úradu

Organizačná schéma je uvedená v prílohe č. 1

§ 10

- 1) Tento organizačný poriadok prijalo generálne presbyterstvo dňa 2. 9. 2025.
- 2) Účinnosťou tohto organizačného poriadku sa rušia predchádzajúce organizačné poriadky GBÚ.

§ 11

Tento organizačný poriadok nadobúda účinnosť dňa 1. 10. 2025.

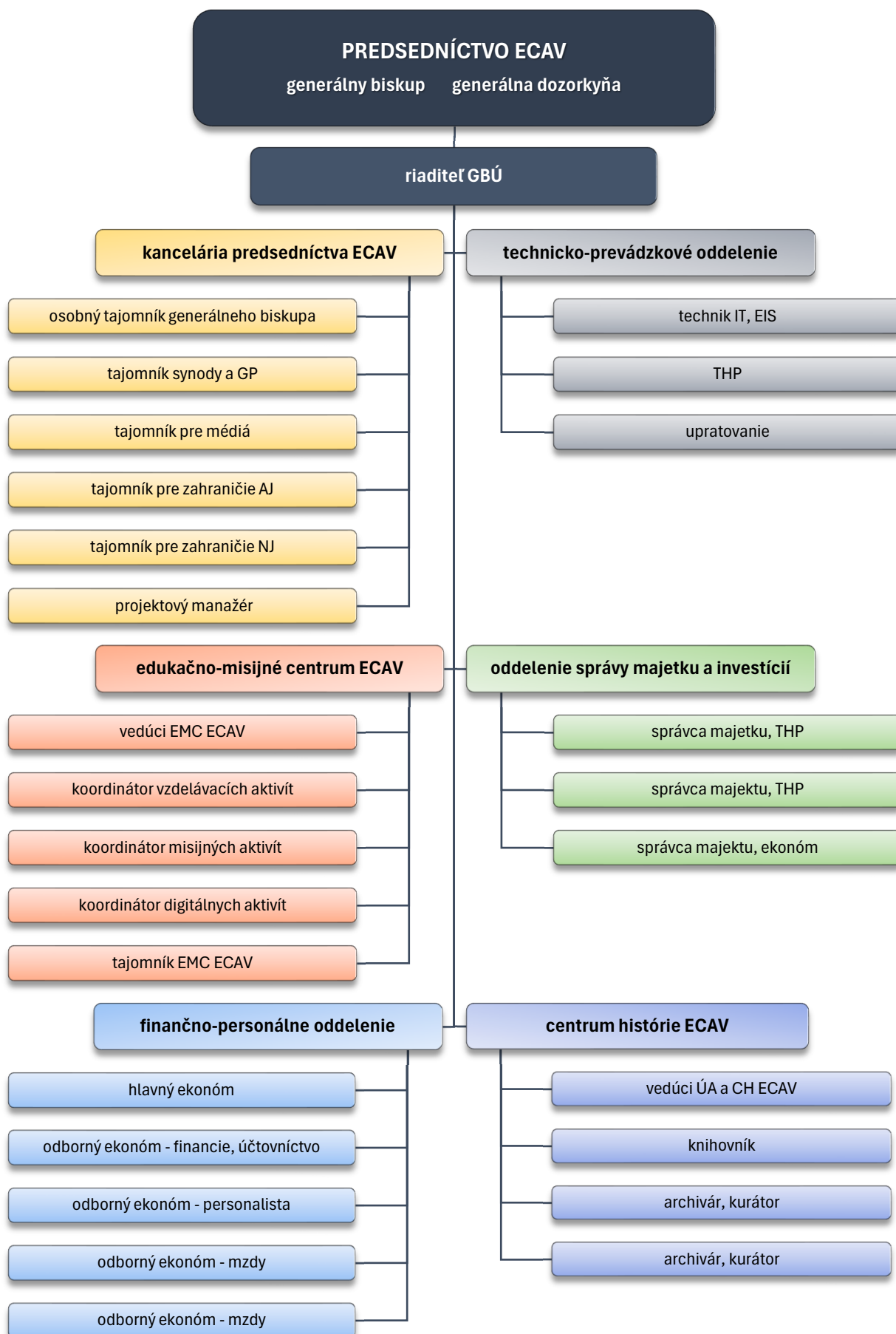
Bratislava, 22. 8. 2025

Mgr. Ivan Elko, v. r.
generálny biskup

Ing. Renáta Vinczeová, v. r.
generálna dozorkyňa

Príloha č. 1

Organizačná schéma generálneho biskupského úradu

14/2025

Stanovisko
Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku
č. OS-GS-1/2025

S t a n o v i s k o
v mene ECAV na Slovensku

Generálny súd ECAV na Slovensku v osobitnom senáte zloženom podľa ust. § 4 cirkevného ústavného zákona č. 6/2000 z predsedu Mgr. Branislava Juráša, podpredsedu Mgr. Daniela Koštiala, generálneho právneho zástupcu Mgr. Zuzany Germanovej, predsedu právneho výboru JUDr. Ivana Syrového, PhD., sudcov Kataríny Hudákovéj, Daniela Poprockého, Ing. Jána Pavlíka, PhD. a Mgr. Jany Juššíkovej, na základe podnetu podľa § 3 cirkevného ústavného zákona č. 6/2000 publikovaného v zbierke cirkevnoprávných predpisov (ďalej len ako „CÚZ č. 6/2000“)

vo veci výkladu cirkevnoprávných predpisov v otázke menovania administrátora predsedu synodálneho alebo iného výboru v prípade, ak skončí funkcia predsedovi daného výboru, hoci daný výbor má podpredsedu,

poskytuje nasledujúce

stanovisko:

V prípade, ak skončí funkcia predsedu synodálneho alebo iného výboru, nedochádza k menovaniu administrátora predsedu synodálneho alebo iného výboru, kým výbor má zvoleného podpredsedu ako jeho zástupcu.

Odôvodnenie:

- 1) Generálny súd sa v Stanovisku č. OS-GS-1/2014 ktorým sa v zmysle § 6 cirkevného ústavného zákona č. 6/2000 publikuje stanovisko osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku č. OS-GS-1/2014 venoval otázkam menovania administrátorov.
- 2) Generálny súd vychádzal z cirkevnej ústavnej úpravy, ktorá inštitút administrátora konštituovala ako po prvé menovanú osobu, po druhé ako dočasnú funkciu a po tretie ako zastupujúcu osobu.
- 3) Podľa osobitného senátu je princípom organizačnej sústavy evanjelickej cirkvi a zároveň jej charakteristickým znakom odlišujúcim ju od väčšiny iných cirkví volebný princíp konštituovania cirkevných funkcií a cirkevných orgánov. Tento princíp má zásadnú a výlučnú prednosť pred menovacím princípom. Priamo to vyplýva z článku 40 ods. 2 cirkevného ústavného zákona č. 1/1993, podľa ktorého duchovní a svetskí predstavitelia cirkví sú do funkcie volení a toto ustanovenie má povahu generálnej ústavnoprávnej normy. Na základe toho sa potom osobitný senát postupne venoval aj ďalším charakteristickým ústavným znakom administrátora, a to jeho dočasnosti a zastupujúcej funkcii. Z nich vyplýva, že účelom tejto funkcie:
 - po prvé nie je nahrádzať volené funkcie a preto je v nezhode s cirkevnou ústavou prax vymenúvania do funkcií seniorov administrátorov,

- po druhé v prípade, že cirkevné ústavné zákony vytvárajú ex constitutione zástupcov cirkevných a svetských predstaviteľov cirkví, tak títo majú prednosť ako volené osoby pred administrátormi ako menovanými osobami,
 - po tretie administrátor môže byť vymenovaný len do funkcie cirkevnou ústavou priamo konštituovaných zástupcov cirkevných a svetských predstaviteľov cirkví,
 - po štvrté výkon funkcie je časovo obmedzená len na obdobie do zvolenia konseniora, resp. zástupcu seniorálneho dozorca a táto doba nemôže nikdy presiahnuť podstatnú časť funkčného obdobia ústavou zriadeného zástupcu cirkevného alebo svetského predstaviteľa cirkvi.
- 4) Z odôvodnenia stanoviska vyplýva zásada, že administrátora je potrebné menovať len v prípade, ak nie je určený zástupca, alebo inými slovami aj podpredseda, ktorý bol volený podľa určených pravidiel stanovených cirkevnými zákonmi.
 - 5) Stanoviskom boli vysvetlené všeobecné princípy menovania administrátorov, ktoré síce odpovedali na konkrétne otázky, ale z odôvodnenia Stanoviska je zrejmé, že sa dajú aplikovať aj na širší okruh otázok.
 - 6) K uvedenému postupu vedie aj aplikácia princípu právnej istoty, ktorý je základným pilierom právneho štátu a ovplyvňuje tvorbu, výklad aj aplikáciu práva. Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť, aby sa jednotlivci aj subjekty mohli spoľahnúť na stabilitu, predvídateľnosť a zrozumiteľnosť právnych noriem a rozhodnutí.
 - 7) V uvedenej situácii je potrebné použiť právnu zásadu Analogia legis – použitie podobného zákonného ustanovenia na prípad, ktorý nie je výslovne upravený.
 - 8) Na uvedené situácie sa teda analogicky použije stanovisko č. OS-GS-1/2014.

Poučenie:

Toto stanovisko je konečné a nemožno sa proti nemu odvolať. Toto stanovisko je záväzné pre ECAV, všetky jeho cirkevné organizačné jednotky, aj pre všetkých členov ECAV.

15/2025

Stanovisko
Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku
č. OS-GS-2/2025

S t a n o v i s k o
v mene ECAV na Slovensku

Generálny súd ECAV na Slovensku v osobitnom senáte zloženom podľa ust. § 4 cirkevného ústavného zákona č. 6/2000 z predsedu Mgr. Branislava Juráša, podpredsedu Mgr. Daniela Koštiala, generálneho právneho zástupcu Mgr. Zuzany Germanovej, predsedu právneho výboru JUDr. Ivana Syrového, PhD., sudcov Kataríny Hudákovéj, Daniela Poprockého, Ing. Jána Pavlíka, PhD. a Mgr. Jany Juššíkovej, na základe podnetu podľa § 3 cirkevného ústavného zákona č. 6/2000 publikovaného v zbierke cirkevnoprávných predpisov (ďalej len ako „CÚZ č. 6/2000“)

vo veci výkladu cirkevnoprávných predpisov v otázke voľby právneho režimu na postup pri menovaní cirkevného predstaviteľa alebo cirkevného funkcionára, ak menovanie vyplýva z cirkevnoprávného predpisu alebo štatútu danej cirkevnej organizácie, osobitne v prípadoch účelových zariadení s právnou subjektivitou,

poskytuje nasledujúce

stanovisko:

Ak v účelových zariadeniach pôsobia cirkevní predstavitelia a cirkevní funkcionári, ktorí spadajú pod všeobecný výklad cirkevného zákona, na postup menovania, odvolania a dĺžku funkčného obdobia sa aplikujú ustanovenia cirkevného zákona č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií.

Odôvodnenie:

- 1) V zmysle § 1 ods. 1 Cirkevný zákon č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií v znení cirkevného zákona č. 2/2024 *Cirkevnými predstaviteľmi sú všetci členovia orgánov organizačných jednotiek, sudcovia a cirkevní žalobcovia, pokiaľ boli do svojich funkcií zvolení podľa príslušných ustanovení.*
- 2) V zmysle § 1 ods. 2 Cirkevný zákon č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií v znení cirkevného zákona č. 2/2024 *Všetci, ktorí zastávajú v organizačných jednotkách akúkoľvek funkciu, ak nie sú predstaviteľmi podľa ods. 1, pokladajú sa za cirkevných funkcionárov.*
- 3) V zmysle § 2 Cirkevný zákon č. 7/1997 o celocirkevných úlohách, programoch, výboroch, účelových zariadeniach a organizáciách ECAV na Slovensku v znení cirkevného zákona č. 6/2023:
 1. *Ústredné orgány ECAV vytvárajú, koordinujú a organizačne zabezpečujú celocirkevné programy na zabezpečenie stanovených úloh podľa aktuálnych potrieb cirkvi najmä v oblasti:*
 - a. *sociálno-diakonickej práce a humanitárnej pomoci*
 - b. *vzdelávania pracovníkov a členov ECAV*

- c. podpory a rozvoja misijnej práce so všetkými skupinami, obzvlášť však s deťmi a mládežou, vrátane vysokoškolskej mládeže
 - d. zabezpečenia duchovnej služby pre Slovákov žijúcich v zahraničí a príslušníkov národnostných menšín žijúcich na Slovensku
- 2. Na zabezpečenie týchto programov vytvárajú celocirkevné výbory, zriaďujú organizácie, vytvárajú pracovné pozície, ustanovujú duchovných, správcov, programových vedúcich a referentov, materiálno-technicky ich zabezpečujú.
- 4) V zmysle § 3 Cirkevný zákon č. 7/1997 o celocirkevných úlohách, programoch, výboroch, účelových zariadeniach a organizáciách ECAV na Slovensku v znení cirkevného zákona č. 6/2023
 - 1. Celocirkevné programy vytvárajú a organizačne zabezpečujú ústredné orgány ECAV:
 - a. samostatne, vlastnými účelovými zariadeniami alebo celocirkevnými organizáciami
 - b. v spolupráci s inými COJ alebo organizáciami, s ktorými má ECAV dohodu o spolupráci
 - c. v spolupráci s inými cirkvami, organizáciami a štátnymi orgánmi
 - 2. Formu spolupráce na programe zriadenom podľa ods. 1 písm. c) upravuje písomná dohoda, ktorú zo strany ECAV schvaľuje generálne presbyterstvo.
- 5) V zmysle § 4 ods. 1 Cirkevný zákon č. 7/1997 o celocirkevných úlohách, programoch, výboroch, účelových zariadeniach a organizáciách ECAV na Slovensku v znení cirkevného zákona č. 6/2023 Zabezpečenie úloh v celocirkevných programoch realizuje ECAV v duchovnej oblasti prostredníctvom svojich duchovných, menovaných pre celocirkevné programy.
- 6) V zmysle § 6 Cirkevný zákon č. 7/1997 o celocirkevných úlohách, programoch, výboroch, účelových zariadeniach a organizáciách ECAV na Slovensku v znení cirkevného zákona č. 6/2023
 - 1. Účelové zariadenia s právnou subjektivitou aj bez právnej subjektivity, ktoré vznikli na zabezpečenie celocirkevných programov, zriaďuje a ruší synoda a ich činnosť kontroluje generálne presbyterstvo.
 - 2. Účelové zariadenia ECAV na Slovensku bez právnej subjektivity spravujú ústredné orgány cirkvi prostredníctvom GBÚ.
 - 3. Účelové zariadenia ECAV na Slovensku s právnou subjektivitou riadia jeho orgány podľa štatútu schváleného generálnym presbyterstvom.
 - 4. Účelové zariadenia predkladajú na prerokovanie generálnemu presbyterstvu raz ročne, do 30. 4. správu o činnosti za predchádzajúci rok.
- 7) Cirkevný zákon č. 7/1997 o celocirkevných úlohách, programoch, výboroch, účelových zariadeniach a organizáciách ECAV na Slovensku v znení cirkevného zákona č. 6/2023 neustanovuje rozdielny spôsob menovaní cirkevného predstaviteľa alebo cirkevného funkcionára osobitne v prípadoch účelových zariadení s právnou subjektivitou.
- 8) Úvodom je potrebné poukázať na skutočnosť, že účelové zariadenie cirkvi s právnou subjektivitou konajú prostredníctvom štatutárnych orgánov. Vymenovanie do funkcie štatutára sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré majú v prípade rozdielnej úpravy prednosť pred predpismi cirkevnými. V prípade zmeny štatutárneho orgánu účelového zariadenia cirkvi s právnou subjektivitou (napr. spoločnosť s ručením obmedzeným) o zmene rozhoduje spoločník, resp. valné zhromaždenie spoločnosti.
- 9) Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že § 1 ods. 1 a 2 Cirkevný zákon č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií v znení cirkevného zákona č. 2/2024 definuje pojem cirkevných predstaviteľov a cirkevných funkcionárov všeobecne. V účelových zariadeniach s právnou subjektivitou aj bez právnej

subjektivity naďalej vykonávajú funkciu cirkevných predstaviteľov a cirkevných funkcionárov s bližšou špecifikáciou ich činnosti vyplývajúcej z celocirkevných programov.

- 10) Na posúdenie režimu uplatnenia cirkevnoprávného predpisu alebo štatútu danej cirkevnej organizácie je potrebné zobrať do úvahy Stanovisko č. OS-GS-12/2018. Ústava ECAV upravuje základné právne vzťahy dvojakým spôsobom. Prvým je výslovná úprava a druhým je ponechanie možnosti podrobnejšej úpravy podústavným právnym predpisom. V prípade, ak takýto právny predpis nedefinuje, tak podrobnejšia právna úprava musí byť vymedzená v právnom predpise po ústave najvyššej právnej sily a tým je cirkevný zákon. Platí pri tom zásada, že raz delegovanú legislatívnu právomoc nemôže orgán, ktorý prijíma cirkevné zákony, preniesť na iný orgán s právomocou vydávať právne normy terciálnej právnej sily. Medzi takéto právne normy patria aj Štatúty vydávané dištriktom. Na pracovnoprávne vzťahy v rámci ECAV na Slovensku sa vzťahujú tak cirkevné právne predpisy ako aj Zákonník práce v rozsahu a pomere stanovenom Zmluvou medzi SR a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami uverejnenou pod č. 250/2002 Z. z.
- 11) Ak je cirkevným zákonom ustanovený spôsob menovania, respektíve voľby predstaviteľa, alebo cirkevného funkcionára, nemôže byť aktom nižšej právnej sily (v prípade položenej otázky štatút účelového zariadenia) upravený spôsob menovania alebo voľby predstaviteľov a cirkevných funkcionárov v rozpore s už platnou cirkevnoprávnou úpravou vyššej právnej sily.
- 12) Cirkevný zákon č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií v znení cirkevného zákona č. 2/2024 podrobne upravuje proces volieb s opravnými prostriedkami neúspešných kandidátov.
- 13) V právnych predpisoch sa relatívne neurčité výrazy, ako je slovo „primeraný“ v príslušnom gramatickom tvare, používajú na určenie povinnosti vykladať text právneho predpisu po posúdení druhovej príslušnosti tak, aby bol zachovaný zmysel, podstata a význam tejto povinnosti v podmienkach analogickej situácie a konkrétnych okolností prípadu. „Primeranej“ aplikácii zákona na konkrétny prípad priamo odporuje taký výklad, ktorý by bol protizákonný alebo výklad obchádzajúci účel zákona. Uvedené potvrdzuje v inej otázke aj Stanovisko č. OS-GS-7/2016.
- 14) Pri posúdení bolo potrebné zobrať do úvahy pojem cirkevných predstaviteľov a cirkevných funkcionárov a účelových zariadení. Cirkevný zákon č. 11/1994 o cirkevných predstaviteľoch, ich voľbách a o charakteristike niektorých funkcií v znení cirkevného zákona č. 2/2024 priamo neuvádza, že sa má predpis použiť aj na prípady účelových zariadení. Ak v účelových zariadeniach pôsobia cirkevní predstavitelia a cirkevní funkcionári, ktorí spadajú pod všeobecný výklad cirkevného zákona, postup menovania, odvolania, funkčného obdobia sa aplikujú obdobne aj v prípade účelových zariadení, ak takýto postup nie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. Obchodný zákonník, zákon o združovaní občanov a pod.).
- 15) V uvedenej situácii je potrebné použiť právnu zásadu Analogia legis – použitie podobného zákonného ustanovenia na prípad, ktorý nie je výslovne upravený.

Poučenie:

Toto stanovisko je konečné a nemožno sa proti nemu odvolať. Toto stanovisko je záväzné pre ECAV, všetky jeho cirkevné organizačné jednotky, aj pre všetkých členov ECAV.